

прикладі По-перше, довжина низки відсилань може бути більшою за одиницю, тобто мати ланцюгово розгортальний вигляд:

$$V(X) \rightarrow V(X') \rightarrow \dots \rightarrow V(X'')$$

Крім того, зображення $V(X) \rightarrow V(Y)$ може репрезентувати цілий пучок відсилань. Це реалізується, наприклад, коли стаття $V(x)$ має таку будову:

$$X(X', X'', \dots) \text{ див. } V(V', V'', \dots)$$

Тут в одній словниковій статті $V(L)$ визначено пучок зображень:

$$V(X) \rightarrow V(Y); V(X') \rightarrow V(Y'); V(X'') \rightarrow V(Y''); \dots$$

Отже, зображення H та A породжують макроструктуру словника $V(L)$. Крім цього, кожен словник має ще й свою внутрішню мікроструктуру, яка

відбиває у неявному вигляді семантику предметної області, що є об'єктом конкретного словника. Вказана мікроструктура стосується будови об'єктів $\Lambda(x)$ і $P(x)$.

Лексикографічне моделювання словникових статей показує, що розвинений формалізм спроможний повністю відтворити всі деталі структури будь-якого словника. Це дає змогу розробки технологічної системи для укладання словників різних типів завдяки автоматизації таких функцій: генерація узагальненої абетки словника; породження структури словникових статей конкретного словника і формування відповідної бази даних; граматична та лексико-семантична ідентифікація об'єктів словника, включаючи функції лематизації та автоматичної побудови парадигми для повнозначних відмінюваних частин мови, проведення лексикологічних досліджень; злиття словників та одержання підсловника з даного словника; виконання коректорських і редакторських робіт; одержання оригінал-макета готового словника, а також цілий ряд сервісних інформаційно-пошукових функцій.

1. Unicode: Universal MARC format. 2 nd ed. - London, 1980. - ХТТ. - 131 р.
2. ГОСТ 7.1-84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. - М.: Изд-во стандартов, 1984. - 77 с.

3. Формат библиографических данных. Состав и наполнение полей. Всес. книжная палата. - М., 1990. - 33 с. (машинопись).
4. Библиотека и библиотечное дело США: комплексный подход / Под ред. В.В. Попова.

Ювілеї бібліотек

Ельга Татарчук

75 РОКІВ БІБЛІОТЕЦІ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. М. ДРАГОМАНОВА

За 75 років існування наш вуз випустив понад 65 тисяч учителів і працівників системи дошкільного виховання. Сьогодні на 11 його факультетах готуються педагогічні кадри з 24 спеціальностей.

Бібліотеку було засновано одночасно з Київським інститутом народної освіти ім. М. Драгоманова (таку назву мав інститут у 20-ті роки). До 1935 р. її книжковий фонд становив 100 тис. примірників. Перед Великою Вітчизняною війною він зріс до 170 тис. од.б., що, в основному, уцілило. Швидко збільшувався масив літератури у повосний час. У 1953 р. він становив 250 тис. книг, а кількість читачьких місць сягнула 120 (порівняємо: у 30-ті роки - 20).

З будівництвом нових навчальних корпусів (у 70-х роках) у них були відкриті факультетські бібліотеки.

Сьогодні бібліотека Українського державного педагогічного університету ім. М. Драгоманова найбільша серед бібліотек вищих педагогічних установ країни і є для них базовою. Її фонд налічує 1 млн. 380 тис. прим. книг, журналів, дисертацій, мікрофільмів. На 6 абонементів і в 12 читальних залах обслуговується понад 16 тис. студентів, аспірантів, викладачів, учителів Києва й області. Щоденно - понад 2 300 читачів.

Перехід вузу на багатоступеневу освіту, поновлення її змісту, по-сучасному організована самостійна робота студентів перетворюють бібліотеку в один з найактивніших учасників навчального процесу. Найбільше відвідувачів - у спеціалізованих читальних залах. Так, працівники читального залу суспільно-гуманітарного профілю допомагають добирати матеріали до семінарських занять, здійснюють огляди літератури з лекційних

тем, влаштовують виставки нових книг і журналів. Постійно поповнюється і дедалі більше привертає увагу читачів зал літератури з українознавства. Книжкові фонди бібліотеки розкриті за змістом у системі каталогів (генеральний алфавітний, систематичний, алфавітні та систематичні каталоги дисертацій, авторефератів, іноземної літератури, періодичних видань). Ретельно розроблені традиційні каталоги доповнюються електронним каталогом на нові надходження (з 1992 р.), для чого застосовується формат MARC. Співробітництво вузу з відомою фірмою Digital Equipment Corporation дасть змогу комп'ютеризувати бібліотеку і вийти до «Віртуальної бібліотеки Києва» з перспективою інтеграції у всевітню інформаційну мережу INTERNET.

З 1992 р. бібліотека розпочала створення національної педагогічної бібліографії. Видано 4 випуски покажчика (тираж щорічника - 500 примірників) «Українська педагогічна бібліографія» (література за 1990 - 1993 рр.), бібліографічні покажчики друкованих праць співробітників університету за 1944 - 1989 рр., «Професійна орієнтація учнів», «Образ учителя в художній літературі» та ін.

Культурно-виховні заходи, у тому числі книжково-ілюстровані виставки (понад 120 щороку), які проводить бібліотека, спрямовані на популяризацію літератури, яка з сучасних позицій висвітлює питання історичного розвитку України, її культури. У читачьких конференціях, літературних вечорах, усних журналах беруть участь майстри художнього слова, відомі київські актори.

Здійснюючи інформаційне забезпечення навчальної, наукової та виховної діяльності педуніверситету, бібліотека, яку часто називають головною лабораторією вузу, надає неоціненну допомогу у підготовці нової інтелектуальної еліти.